

ДАРИВ СУМЫН "ХАРГАНАТҮРҮҮ"-НИЙ УСЛАЛТЫН
СИСТЕМ ШИНЭЧЛЭХ АЖЛЫН ЗУРАГ ТӨСӨЛ,
ТӨСӨВ ЗОХИОХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

2024.05.01

Дарив

1	Барилга байгууламжийн нэр / төрөл / байршил	Дарив сумын "Харганатүрүү"-ний усалтын системийг шинэчлэн ажлын зураг төсөл, төсөв зохиох ажлын даалгавар
2	Зориулалт, хүчин чадал (Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний нэр төрлөөр)	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Газар тариалангийн үйлдвэрлэл ➢ "Харганатүрүү"-ний усалтын системийн толгойн барилгын их засвар, ус хуримтлуулах сан, усалгааны гол ба хуваарилах, түгээх шугам сүлжээг засварлах, өргөтгөх, дуслын болон нэвчүүлэх, гоожуурын усалгааны систем шинээр байгуулах, 172 га талбайн бүхэлд нь хашаалах ажлын зураг төсөл, төсөв зохиох ➢ Усалтын системийн 172 га талбайд хөрсний мелиорацийн хайгуул судалгаа хийх ➢ Харганатүрүүний 3 булгуудын гол болон үерийн урсацын ус зүйн тооцоог шинэчлэн хийх
3	Төслийн захиалагч	Говь-Алтай аймгийн Дарив сумын Засаг даргын тамгын газар
4	Төсөл гүйцэтгэх хугацаа	2024 он
5	Төсөл боловсруулах	1. Дарив сумын Харганатүрүүний усалтын системийг шинэчлэх ажлын зураг төсөл, төсөв зохиох ажлын даалгавар 2. Булгуудыг усыг хуримтлуулан нэгтгэх, шугам сүлжээг шинээр төлөвлөж ус хуримтлуулах 1-2 санг шинээр барих, одоо байгаа 1 ус нөөцлөх санг сэргээн засварлах, толгойн барилгын их засварын ажлын зураг, төсөв зохиох. 3. Усалтын системийн талбайг 200 га хүртэл өргөжүүлэх ажлын зураг төсөв, төсөл зохиох 4. Нэвчүүлэх, гоожуурын болон дуслын усалгааны системийг шинээр суурилуулах, инженерийн тооцоо төслийг зохиох
6	Төлөвлөлтийн орон тавигдах шаардлага	зайд Ерөнхий зорилго: Газар тариалан эрхлэж буй ААН, иргэдийн тариалангийн талбайн усны хүртээмжийг

нэмэгдүүлэх, услагааны шинэ дэвшилтэт техник, технологийг хэрэгжүүлэх.

Зураг төсөл боловсруулахдаа дараахь ажлуудыг гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1.Зураг төсвийг мэргэжлийн дадлага туршлагатай боловсон хүчний оролцоотойгоор зөв тооцоолсон байна.

2.Тус газар усны эх үүсвэрийн ус зүйн тооцоо хийх.

3.Харганатүрүүний услалтын системд ус дөхүүлэх суваг, ус авах толгойн барилга, гол суваг, ус дамжуулах ба хуримтлуулах сан, ус түгээх ба хуваарилах шугам сүлжээний хийцийн хувилбарыг сонгож, талбайн хэмжээ, усны хэрэглээнээс хамааруулан гидротехникийн барилгын хийцийн ба гидравликийн тооцоог хийсэн байх.

4.Захиалагч, өмчлөгч, эзэмшигчтэй тохиролцон усалгааны арга, тоног төхөөрөмжийн сонголтыг хийж, зураг төсөлд тусгах

5.Усалгааны арга, тоног төхөөрөмжийн сонголтоос хамааруулан талбайн усалгааны сүлжээний хийцийн хувилбарыг боловсруулж, гидравликийн тооцоог хийж, хийцийн зураг төслийг боловсруулсан байх.

6.Тохируулах ба холбох, дамжуулах, үзлэгийн худаг, илүүдэл ус хаягч, ус гаргуур, бусад байгууламжуудыг бүрэн төлөвлөж, хийцийн зургийг гаргасан байх.

Зураг төсөвт тавигдах шаардлага:

1.Зураг төсөл, тайлбар бичиг, төсвийг 3 хувь бичмэлээр, 2 хувь электрон хэлбэрээр үйлдэж захиалагчид болон архивт хүлээлгэн өгнө.

2.Ажлын зураг хийхээс өмнө услалтын системийн хийцийн хувилбарыг захиалагчийн төлөлтэй зөвшилцөж тохирсон байна.

3.Усны барилга байгууламжийн угсралтын ажил гүйцэтгэхэд эдийн засгийн хувьд үр ашигтай, орчин үеийн дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэн ашиглахаар тусгаж өгөх.

4.Ус зүйн тооцоог хийхдээ усны хэрэглээний одооны болон ирээдүйн өсөн нэмэгдэх төлвийг тусгасан байх.

5.Талбайн дэвсгэр зургийг М1:1000, ажлын зургийг М1:500, зарим хийцийн зургийг М1:100 хүртэл масштабтайгаар үйлдэх.

6.Ус хуримтлуулах боомтын барилга, гол ба хуваарилах суваг дээгүүр мал амьтан тээврийн хэрэгслийн эргэлтийн зурвас зэргийг нарийвчлан тусгаж өгсөн байх.

7.Гидротехникийн бүх төрлийн барилга, байгууламжийг хаврын шар усны болон зуны хур борооны үерээс хамгаалах хувилбарыг боловсруулж, зураг төсөлд тусгасан байх.

		8.Усан сан, гол ба хуваарилах сувгаас хүн ам, мал сүрэг, зэрлэг ан амьтан усаар хангах шийдлийг боловсруулж, осолдох эрсдлийг тооцоолж, түүнээс хамгаалах хувилбарыг зураг төсөлд тусгасан байх
7	Зураг төслийн бүрдэл (байрзүйн зураг, инженер геологийн дүгнэлт, байгаль экологийн дүгнэлт зэрэг тухайн барилгын төлөвлөлтийн онцлогтой уяалдсан бусад дүгнэлт, судалгаа төсөв зэрэг зургийн бүрдэлд хамрагдах ажлыг бичнэ)	<p>Баримт бичгийн иж бүрдэл:</p> <p>А.Услалтын системийг шинэчлэх ажлын:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Геодизийн хэмжилт, байр зүйн зураглал - Усалгааны усны эх үүсвэрийн усзүйн тооцоо -Хаврын шар усны болон зуны хур борооны үерээс үүсэх гадаргын урсацын замын зураглал, усзүйн тооцоо - Тариалангийн талбайн хөрсний агрохимийн ба агрофизикийн шинжилгээний зураглал - Тайлбар бичиг - Агротехнологийн зөвлөмж - Гидротехникийн барилгын ажлын зураг төсөл - Хөрөнгө оруулалтын зардлын төсөв <p>Зургийн иж бүрдэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Нүүр зураг -Байршлын схем -Дэвсгэр зураг -Одоогийн байдал -Ерөнхий төлөвлөгөө -Харагдах байдал <p>Ажлын зураг төсөл:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Нүүр зураг -Байршлын сдем -Дэвсгэр зураг -Ерөнхий төлөвлөгөө -Хийцийн ажлын зураг - Зай хэмжээ
8	Гүйцэтгэгчид тавигдах шаардлага	<p>Гүйцэтгэгчид тавигдах шаардлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зураг төслийн багийн ахлагч нь Инженер-гидротехникч мэргэжилтэй. Монгол улсын зөвлөх инженер зэрэгтэй байх. -Инженер-гидротехникч эсвэл усны барилгын инженер -1, -Ус зүйч -1 -Хөрс судлаач эсвэл мелиорацийн инженер -1 -Ургамалзүйч эсвэл агрономич -1 -Геодезийн инженер эсвэл мэргэжлийн байгууллагатай хийсэн хамтран ажиллах гэрээтэй байх -Усны барилгын мэргэшсэн төсөвчин эсвэл мэргэжилийн байгууллагатай хийсэн хамтран ажиллах гэрээтэй байна. <p>Байгууллагад тавигдах шаардлага:</p> <p>Усны барилгын зураг төсөл зохиох, хайгуул судалгаа хийх тусгай зөвшөөрөл бүхий (хүчин төгөлдөр) хуулийн этгээд байна.</p>

9	Онцгой нөхцөл	Хаврын шар усны болон борооны усны гадаргын урсац, голын усны үерээс хамгаалах, түүнийг өнгөрүүлэх, зайлуулах, гидротехникийн барилгын төлөвлөлтийг зураг төсөвт тусгасан байна.
10	Газрын хөрсний судалгаа	Тариалангийн талбайн хөрсний агрохимийн ба агрофизикийн судалгааг хийсэн байх.
11	Байгаль орчны үнэлгээ	Байгаль орчны ерөнхий үнэлгээ шаардахгүй. Байгаль орчинд ээлтэй усалгааны арга, технологи болон агротехнологийг тэргүүн зэрэгт тавина.
12	Эдийн засгийн төсөв тооцоо	Услалтын системийг шинэчлэн засварлах, усалгаатай талбайн зохион байгуулалтыг төлөвлөж ажлын зураг төсвийг БНБД 81-95-12*(2020) –PRO програмаар тооцно. Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй БНБД стандартын дагуу зураг төсөв, тайланг захиалагч байгууллагаар батлуулна.
13	Нийт төсөв	40 000 000 төгрөг

АНХААРАХ:

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

Барилгын тухай хууль

Усны тухай хууль

Тариалангийн тухай хууль

БНБД 33-01-03 Усны барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах үндсэн журам

БНБД 33-08-09 Бетон ба төмөр бетон боомт

БНБД 33-04-09 Усны барилга байгууламжийн суурь

БНБД 33-05-09 Усны барилгын ачаалал ба үйлчлэл

БНБД 33-06-09 Усны барилга байгууламжийн бетон ба төмөр бетон бүтэц

БНБД 81-33-10 Усны барилгын төсвийн суурь норм

БНБД 23-01-09 Барилгад хэрэглэгдэх уур амьсгал ба геофизикийн үзүүлэлт

БНБД 33-03-05 Голын гидротехникийн барилга байгууламж

БНБД 2.01.14-86 Ус зүйн тодорхойлолтуудыг тооцох норм ба дүрэм

БД 81-105-11 Усны барилга байгууламжийн инженер, хайгуул судалгааны ажлын жишиг норм

БД 81-106-11 Усны барилга байгууламжийн зураг төслийн ажлын жишиг норм

Бусад холбогдох хууль, журам, стандарт, норм ба дүрэм